

Załącznik do uchwały Nr XLII/227/2010
Rady Gminy Sienno
z dnia 23 czerwca 2010 roku

Plan

Odnowy Miejscowości Sienno

SPIS TREŚCI:

Rozdział 1. Charakterystyka miejscowości.....	2
Rozdział 2. Inwentaryzacja zasobów miejscowości.....	3
Rozdział 3. Ocena mocnych i słabych stron miejscowości.....	5
Rozdział 4. Planowane kierunki rozwoju miejscowości.....	6
Rozdział 5. Przedsięwzięcia planowane do realizacji w latach 2010 – 2017 wykaz i opis.....	8
Rozdział 6. Wdrażanie planu i monitoring.....	18
Rozdział 7. Podsumowanie.....	18
Wykaz zdjęć.....	19

Rozdział 1.

Charakterystyka miejscowości

1. Położenie, powierzchnia i liczba mieszkańców miejscowości.

Gmina Sienna należy do Województwa Mazowieckiego i Powiatu Lipskiego. Miejscowość Sienna położona jest w centralnej części gminy.

Miejscowość Sienna ma status wsi. Sienna jest siedzibą władz gminy Sienna.

Sienna posiada funkcje ponadlokalne i skupia się tu znaczna część życia gminy.

Sienna, a w szczególności Rynek to miejsce, w którym odbywają się:

- uroczystości państwowe i gminne
- imprezy kulturalne: dożynki, dni kultury, przegląd kapel weselnych i podwórkowych
- odpusty parafialne
- procesje religijne

Na terenie Sienna znajdują się: urząd gminy, szkoły, banki, parafia, ośrodek kultury, biblioteka gminna, posterunek policji, straż pożarna, cmentarz parafialny, przystanek autobusowy.

Miejscowość Sienna posiada powierzchnię 1069,0 ha w tym:

- 1/ użytków rolnych 1064,5 ha
- 2/ lasów 4,5 ha

Ludność na dzień 01.02.2010 r. wynosi - 954 osób w tym:

- mężczyzn 453
- kobiet 501

2. Historia miejscowości.

Historia Sienna sięga co najmniej XIV w. Ok. 1375 roku zbudowano pierwszy drewniany kościół, a Sienna należało do parafii w Chotczy. W latach 1431-1442 na jego miejscu wzniesiono murowany w stylu gotyckim, którego fundatorem był Dobiesław Oleśnicki, zaś konsekracji dokonał biskup Zbigniew Oleśnicki, ustanawiając parafię sienieńską. Przy kościele powstał klasztor paulinów. Pamiątką po tym jest gotycka tablica erekcyjna z piaskowca, przedstawiająca fundatorów i patronów świątyni. W XVI w. kościół został zamieniony przez Sebastiana Sienieńskiego na zbór kalwiński, katolicy konsekrowali go ponownie na pocz. XVIII w. Został on częściowo zniszczony przez pożar w 1879 r. podczas I wojny światowej. Odbudowany w okresie międzywojennym, jest wspaniałym przykładem sakralnej architektury gotyckiej. Pięć gotyckich obrazów

na desce z ok. 1460 roku znajduje się w Galerii Sztuki Średniowiecznej w Muzeum Narodowym w Warszawie.

Sienna uzyskała prawa miejskie ok. 1430, zaś utraciła je po powstaniu styczniowym w 1869.

Z Sienna pochodzili wybitni członkowie rodu Oleśnickich herbu Dębno, m.in. biskup krakowski kardynał Zbigniew Oleśnicki oraz arcybiskup gnieźnieński Jakub z Sienna. Proboszczem w Siennie był od ok. 1531 Baltazar Opec, tłumacz i pisarz.

W Siennie kilka lat spędził ks. prof. Włodzimierz Sedlak przyczyniając się do utworzenia tuż po II wojnie światowej szkół średnich funkcjonujących do dzisiaj.

Mieszkańcy Sienna uczestniczyli w powstaniu styczniowym oraz w ruchu oporu w czasie II wojny światowej (AK i BCh). Położona 7 km na północ wieś Jawor Solecki była miejscem walk w powstaniu styczniowym i miejscem śmierci pułkownika Dionizego Czachowskiego.

Sienna stanowiło znaczne skupisko ludności żydowskiej. Istniała tutaj drewniana synagoga z XVIII w. oraz cmentarz. Oba obiekty zostały zniszczone przez Niemców. W Siennie przez jakiś czas znajdowało się getto, w którym Niemcy zgromadzili ok. 1000 osób przed wywiezieniem do obozu zagłady na Majdanku w 1942 r.

3. Przestrzenna struktura miejscowości.

Sienna ma strukturę przestrzenną typową dla starego typu miasteczek z centralnie położonym placem zwanym Rynkiem oraz zabudową usytuowaną przy ulicach. Elementem wyróżniającym się jest duży Rynek stanowiący centrum miejscowości, który wraz z kościołem podlega ochronie konserwatorskiej zabytków. Przy Rynku mieszczą się ważne instytucje i firmy: urząd gminy, placówka pocztowa, posterunek policji, banki, ośrodek kultury, kościół parafialny, biblioteka publiczna, sklepy, zakłady usługowe.

Ciekawą atrakcją jest naturalna przechowalnia serów dojrzewających nazywana przez mieszkańców „kopcem”, obecnie nie użytkowana.

Przy ulicy Szkolnej mieszczą się dwa duże zespoły szkół: Zespół Szkół Ogólnokształcących i Policealnych i Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych, do których uczęszcza ok. 800 uczniów.

Rozdział 2. Inwentaryzacja zasobów miejscowości

1. Infrastruktura techniczna.

- 100 %mieszkańców miejscowości ma dostęp do wody z gminnej sieci wodociągowej
- 80% mieszkańców ma dostęp do sieci kanalizacyjnej
- Odpady stałe usuwane są przez firmę Remondis sp. z o.o. na podstawie umów zawartych przez właścicieli nieruchomości.
- Energia elektryczna jest dostarczana przez ZEORK w Skarżysku Kam.
- Nieograniczony dostęp do sieci telekomunikacyjnych: TP S.A., Era, Orange, Play, Plus i inne
- Dostęp do szerokopasmowych łączy internetowych

2. Zasoby materialne

- **Sieć wodociągowa:**
  - ilość przyłączy - 284
  - stopień zwodociągowania – 100 %
- **Sieć kanalizacyjna**
  - ilość przyłączy - 128
  - stopień skanalizowania - 46,0%
- **Oczyszczalnia ścieków mechaniczno- biologiczna**
  - przepustowość – 300 m³ na dobę

3. Zabudowa miejscowości.

- Struktura zabudowy Sienna
  - Budynki wielorodzinne - 7 szt. Liczba mieszkańców - 131
  - Budynki jednorodzinne - 215 szt. Liczba mieszkańców - 823

4. Zasoby kulturowe

- zabytki
  - kościół gotycki z I-szej połowy XV w.
  - dzwonnica z XVIII w.
  - kapliczka Św. Jana z XIX w.
  - cmentarz rzymsko-katolicki
- ośrodek kultury
- biblioteka gminna
- cmentarz wyznania mojżeszowego

5. Zasoby społeczne.

- zespół szkół ogólnokształcących i policealnych
- zespół szkół ponadgimnazjalnych
- ośrodek zdrowia
- warsztaty terapii zajęciowej dla niepełnosprawnych
- parafia rzymsko-katolicka
- gminny ośrodek kultury
- gminna biblioteka publiczna
- ochotnicza straż pożarna
- izba pamięci poświęcona Ks. prof. W. Sedlakowi

6. Zasoby ludzkie.

- Ludność Sienna na dzień 31.12.2009 r.   953
  - Mężczyźni   454
  - Kobiety   499

- Struktura ludności wg źródeł utrzymania:
  - wyłącznie lub głównie ze źródeł pozarolniczych - 790
  - wyłącznie z rolnictwa – 163

7. Komunikacja.

Do Sienna można dojechać komunikacją autobusową obsługiwaną przez PKS Ostrowiec Św. i PKS Radom.

Sienna leży przy trasach komunikacyjnych:

1/ Lipsko – Ostrowiec Św.

2/ Radom – Ostrowiec Św.

i posiada dobre połączenie z innymi miejscowościami gminy oraz Lipskiem - siedzibą powiatu.

Sienna posiada również dobre połączenie z Ostrowcem Św. i z Radomiem.

8. Gospodarka.

W Siennie funkcjonuje kilkanaście sklepów, dwie placówki bankowe, dwie stacje paliw, zakład usług komunalnych, apteka, stacja kontroli pojazdów, placówka pocztowa, zakłady usługowe /fryzjerskie, nauki jazdy, pogrzebowe, bary/.

Rozdział 3

Ocena mocnych i słabych stron miejscowości.

1. Analiza stanu Sienna - mocne i słabe strony.

Ocena stanu rozwoju miejscowości pozwala na określenie w poszczególnych dziedzinach mocnych i słabych strony oraz jej szanse na rozwój.

- **Mocne strony - szanse rozwoju.**

- stosunkowo dobre położenie geograficzne umożliwiające bliski i szybki kontakt z wieloma ośrodkami miejskimi: Lipskiem, Iłżą, Radomiem, Ostrowcem Św.
- dobra dostępność i poziom szkolnictwa zawodowego i ogólnokształcącego
- wysoki stopień zaopatrzenia w wodę
- dobrze rozwinięta sieć kanalizacyjna z oczyszczalnią ścieków
- dobre warunki dla rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości w zakresie: przetwórstwa rolnego, obróbki drewna, produkcji materiałów budowlanych
- zabytki jako walory turystyczne
- bardzo dobry dostęp do usług telekomunikacyjnych
- jasno sprecyzowane cele strategiczne
- aktywne uczestnictwo mieszkańców w akcjach społecznych służących rozwojowi miejscowości
- brak zakładów przemysłowych uciążliwych dla środowiska

- **Słabe strony - zagrożenie rozwoju.**

- nie zadowalający stan techniczny ulic i dróg publicznych
- brak docelowego programu gospodarki odpadami stałymi, w tym selektywnej zbiórki
- brak innych urządzeń służących ochronie środowiska, także generalnej koncepcji rozwiązywania tego problemu
- duży poziom bezrobocia
- niekorzystna struktura powierzchni i rozdrobnienie gospodarstw rolnych

- niekorzystna struktura wiekowa gospodarstw rolnych
- brak infrastruktury w zakresie przetwórstwa rolno- spożywczego i usług dla rolnictwa
- brak zorganizowanego rynku producentów rolnych
- niskie i zróżnicowane dochody ludności
- złe perspektywy migracyjne za pracą
- brak infrastruktury turystycznej, gastronomicznej i towarzyszącej, a przy tym brak wizji tego rozwoju

Wniosek:

Zestawienie mocnych i słabych stron miejscowości Sienna pozwala na ostrożny optymizm co do szans rozwoju. Niezbędne jest aktywniejsze działanie władz gminy i mieszkańców wsi oraz duże nakłady finansowe.

Rozdział 4

Planowane kierunki rozwoju miejscowości.

1. Wizja rozwoju Sienna

Sienna – centrum społeczne, gospodarcze, edukacyjne i kulturalne gminy, atrakcyjne miejsce pracy i odpoczynku.

2. Cele i priorytety rozwoju Sienna.

Cele w sferze materialnej

- objąć siecią kanalizacyjną cały obszar Sienna
- zmodernizować ciągi piesze
- zmodernizować lub zbudować nowe budynki wokół Rynku
- zmodernizować ulice: Szkolną i Tylną,
- zwiększyć ilość terenów pod budownictwo mieszkaniowe

Cele w sferze bytowej

- wybudować mały plac targowy blisko centrum
- wprowadzić rywalizację o najładniejsze otoczenie domu, podwórze
- wybudować nowe miejsca parkingowe w przy urzędzie gminy i przy ul. Szkolnej
- wybudować obiekty sportowe /boisko do piłki nożnej/, tereny do wypoczynku, plac zabaw dla dzieci,
- poprawić estetykę Sienna: wyciąć lub wypielęgnować stare drzewa, nasadzić nowe

- uporządkować teren
- poprawić bezpieczeństwo: nowa organizacja ruchu w Rynku, lepsze oznakowanie ulic, przejścia dla pieszych,

Cele w sferze tożsamości miejscowości i jakości życia:

- zwiększyć ilość imprez kulturalno-rozrywkowych kultywujących historię i tradycje ludowe

Rozdział 5

Zadania inwestycyjne i przedsięwzięcia aktywizujące społeczność lokalną planowane do realizacji w latach 2010 – 2017.

1. Wykaz zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć.

Nazwa zadania - przedsięwzięcia	lata	Koszty ogółem brutto w zł	Źródła finansowania w zł	
			Gmina	Inne
1. Budowa obiektów sportowo-rekreacyjnych przy ul. Szkolnej	2010-2013	2.000.000	1.000.000	1.000.000 Programy UE
2. Modernizacja ulicy Szkolnej	2010	1.200.000	600.000	600.000
3. Budowa chodników przy ulicach: Radomskiej, Lipskiej, Partyzantów, Bałtowskiej, Kościelnej	2010-2014	150.000	110.000	40.000 Powiat Lipski
4. Budowa parkingu przy budynku urzędu gminy	2010	40.000	40.000	-
5. Modernizacja ul. Tylnej	2010-2012	200.000	200.000	
6. Modernizacja budynku ośrodka zdrowia – budowa windy dla niepełnosprawnych	2013	120.000	100.000	50.000 PFRON
7. Budowa sieci kanalizacyjnej w ulicach: Lipska, Bałtowska, Nowe Miasto,	2012-2017	1.200.000	500.000	700.000 Programy UE

2. Opis zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć.

„Budowa ośrodka rekreacji i sportu przy ul. Szkolnej”.

- Cel zadania założony do osiągnięcia:
Upowszechnienie i rozwój sportu i kultury fizycznej oraz form aktywnego wypoczynku wśród mieszkańców szczególnie wśród dzieci i młodzieży.
- Przeznaczenie obiektu:
Obiekt będzie przeznaczony dla klubu sportowego Zawisza, dla uczniów szkół w Siennie i gminie oraz dla każdego mieszkańca gminy pragnącego aktywnie wypoczywać.
- Harmonogram realizacji zadania: sierpień 2010 – październik 2013 w 3 etapach:
  - etap I budowa boiska do piłki nożnej z miejscami siedzącymi dla 300 osób okres realizacji sierpień 2010- lipiec 2011
  - etap II adaptacja starego budynku na szatnie i budowa drogi dojazdowej i parkingu okres realizacji 2012
  - etap III budowa boisk do piłki siatkowej, koszykówki i tenisa ziemnego, urządzenie terenu okres realizacji 2014-2015
- Zgodność z dokumentami planistycznymi i strategiami:
Przedsięwzięcie zgodne ze:
  - Strategią Rozwoju Gminy
  - Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych
  - miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego gminy
- Szacunkowy koszt: **2.000.000 zł**
- Źródła finansowania:
  - Gmina Sienno 1.000.000 zł
  - PROW Oś III Działanie „Odnowa i rozwój wsi”. 1.000.000 zł

„Przebudowa ulicy Szkolnej”

- Cel założony do osiągnięcia:
  - Poprawa bezpieczeństwa uczniów uczęszczających do szkół przy ul. Szkolnej
  - Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców ulicy Szkolnej
  - Usprawnienie ruchu drogowego na ul. Szkolnej
  - Usprawnienie obsługi obiektu rekreacyjno-sportowego przy ul. Szkolnej
- Przeznaczenie obiektu:

Obiekt będzie przeznaczony dla obsługi ruchu pieszego i samochodowego mieszkańców ul. Szkolnej, uczniów miejscowych szkół oraz dla korzystających z obiektów rekreacyjno-sportowych przy ul. Szkolnej
- Harmonogram realizacji zadania: czerwiec **2010** – wrzesień **2010**
- Zgodność z dokumentami planistycznymi i strategiami:

Zadanie zgodne ze:

  - Strategią Rozwoju Gminy
  - miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego gminy
- Szacunkowy koszt: **1.200.000 zł**
- Źródła finansowania:

- Gmina Sienno	600.000 zł
- Narodowy Program Przebudowy Dróg Lokalnych	600.000 zł

Opis i charakterystyka obszaru:

Ulica Szkolna w Siennie to szczególny obszar ze względu na lokalizację dwóch zespołów szkół, do których uczęszcza ok. 800 uczni, dużą liczbę mieszkańców oraz lokalizację obiektów sportowych. W godz. 7 – 16 od poniedziałku do piątku na ulicy Szkolnej występuje duże natężenie ruchu pieszego i samochodowego.

„Budowa chodników przy ulicach: Radomskiej, Lipskiej, Partyzantów, Bałtowskiej, Kościelnej”

- Cel założony do osiągnięcia:
  - Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców miejscowości
  - Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
  - Poprawa wyglądu miejscowości
- Przeznaczenie obiektu:

Obiekt będzie przeznaczony dla ruchu pieszego mieszkańców
- Harmonogram realizacji zadania: kwiecień 2010 – październik 2014
- Zgodność z dokumentami planistycznymi i strategiami:

Zadanie zgodne ze:

  - Strategią Rozwoju Gminy
  - miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego gminy
- Szacunkowy koszt: **150.000 zł**
- Źródła finansowania:

- Gmina Sienno	110.000 zł
- Powiat Lipski.	40.000 zł

Opis i charakterystyka obszaru:

Ulice Radomska, Lipska, Partyzantów, Bałtowska, Kościelna w Siennie to obszary o dużym natężeniu ruchu w obrębie zwartej zabudowy i przy dużej liczbie przemieszczających się ludzi.

Ulice stanowią ciągi komunikacyjne, po których mieszkańcy przemieszczają się do pracy, szkół, kościoła, ośrodka zdrowia, przystanku autobusowego i po zakup towarów konsumpcyjnych oraz usług. Ulice są również miejscem spacerów.

„Budowa parkingu przy budynku urzędu gminy”.

- Cel zadania założony do osiągnięcia:
  - Poprawa obsługi interesantów urzędu gminy
  - Poprawa stanu bezpieczeństwa ruchu drogowego

- Przeznaczenie obiektu:
Obiekt będzie przeznaczony dla interesantów i pracowników urzędu gminy.

- Harmonogram realizacji zadania: czerwiec – sierpień 2010 r.

- Zgodność z dokumentami planistycznymi i strategiami:
Przedsięwzięcie zgodne ze:
  - Strategią Rozwoju Gminy
  - miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego gminy

- Szacunkowy koszt: **40.000 zł**

- Źródła finansowania:
  - Gmina Sienno 40.000 zł

„Przebudowa ulicy Tylnej”

- Cel założony do osiągnięcia:
  - Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców
  - Usprawnienie ruchu drogowego na ul. Tylnej
  - Usprawnienie obsługi posesji położonych między ul. Rynek a ul. Tylną

- Przeznaczenie obiektu:

Obiekt będzie przeznaczony dla ruchu pieszego i samochodowego mieszkańców ul. Tylnej

- Harmonogram realizacji zadania: kwiecień 2010 – wrzesień 2010

- Zgodność z dokumentami planistycznymi i strategiami:

Zadanie zgodne ze:

  - Strategią Rozwoju Gminy
  - miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego gminy

- Szacunkowy koszt: **200.000 zł**

- Źródła finansowania:
  - Gmina Sienno 200.000 zł

„Modernizacja budynku ośrodka zdrowia – budowa windy dla niepełnosprawnych”.

- Cel zadania założony do osiągnięcia:
Ułatwienie dostępu osobom niepełnosprawnym i do świadczeń zdrowotnych
- Przeznaczenie obiektu:
Obiekt będzie przeznaczony dla osób niepełnosprawnych i innych mających problemy z poruszaniem się.
- Harmonogram realizacji zadania: kwiecień – czerwiec 2013 r.
- Zgodność z dokumentami planistycznymi i strategiami:
Przedsięwzięcie zgodne z:
  - Strategią Rozwoju Gminy
  - Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych
  - miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego gminy
- Szacunkowy koszt: **150.000 zł**
- Źródła finansowania:

- Gmina Sienno	100.000 zł
- PFRON	50.000 zł

„Budowa sieci kanalizacyjnej w ulicach: Lipska, Bałtowska, Nowe Miasto”.

- Cel założony do osiągnięcia:
  - Poprawa stanu ochrony wód podziemnych
  - Obniżenie zużycia wody

- Przeznaczenie obiektu:

Obiekt będzie przeznaczony dla mieszkańców oraz innych podmiotów

- Harmonogram realizacji zadania: kwiecień 2012 – wrzesień 2017

- Zgodność z dokumentami planistycznymi i strategiami:

Zadanie zgodne ze:

  - Strategią Rozwoju Gminy
  - miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego gminy

- Szacunkowy koszt: **1.200.000 zł**

- Źródła finansowania:
  - Gmina Sienno 500.000 zł
  - Programy UE 700.000 zł

Rozdział 6

Wdrażanie planu i monitoring.

Realizacja planu należeć będzie do władz gminy, a w szczególności do Wójta Gminy i odpowiednich pracowników urzędu gminy.

Plan zostanie upowszechniony wśród mieszkańców poprzez:

1/ zebrania wiejskie

2/ udostępnienie na stronie internetowej gminy www.sienno.pl

Wdrażanie Planu Odnowy Miejscowości Sienno rozpocznie się poprzez wprowadzenie go w życie uchwałą Rady Gminy. Odpowiedzialnym za jego realizację będzie Wójt Gminy. Prace nad Planem od samego początku będą poddane pełnej kontroli mieszkańców Sienna. Będzie to dla nich źródło informacji na temat zaplanowanych zadań i inwestycji, a także o postępach prowadzonych prac.

Monitorowanie każdego przedsięwzięcia – czyli dbanie o prawidłowy jego przebieg przez cały czas jego trwania polega na systematycznym zbieraniu, zestawianiu i ocenie informacji rzeczowych i finansowych. W monitoringu biorą udział wszystkie podmioty oraz komórki organizacyjne Urzędu Gminy Sienno zaangażowane we wdrażanie Planu Odnowy Miejscowości Sienno.

Monitorowanie odbywać się będzie w formie bezpośredniej, polegającej na dokonywaniu wizji lokalnych i sprawdzaniu rzeczywistego stanu realizacji działań oraz pośredniej – sprawozdawczej, polegającej na analizowaniu materiałów, statystyk.

Rozdział 7

Podsumowanie

Plan Odnowy Miejscowości jest jednym z najważniejszych elementów odnowy wsi, jej rozwoju oraz poprawy warunków pracy i życia mieszkańców. Sporządzenie i uchwalenie takiego dokumentu stanowi niezbędny warunek przy aplikowaniu o środki finansowe w ramach „Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013” działanie „Odnowa i rozwój wsi”, jak również stanowić będzie wytyczne dla władz Gminy przy opracowaniu kierunków rozwoju poszczególnych miejscowości. Celem działania „Odnowa i rozwój wsi” jest poprawa jakości życia na obszarach wiejskich poprzez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi oraz promowanie obszarów wiejskich. Działanie umożliwi rozwój tożsamości społeczności wiejskiej, zachowanie dziedzictwa kulturowego i specyfiki obszarów wiejskich oraz wpłynie na wzrost ich atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej.

Opracowany Plan Odnowy Miejscowości zakłada w przeciągu 7 najbliższych lat realizację kilku zadań. Istota tych zadań jest pobudzenie aktywności środowisk lokalnych oraz stymulowanie współpracy na rzecz rozwoju i promocji wartości związanych z miejscową specyfiką społeczną i kulturową. Zakładane cele

Planu przewidują wzrost znaczenia wsi poprzez rozwój kultury, edukacji, sportu i rekreacji. Realizacja Planu Odnowy Miejscowości ma także służyć integracji społeczności lokalnej, większemu zaangażowaniu wolnego czasu dzieci i młodzieży oraz rozwojowi organizacji społecznych.